

Vedlegg til tildelingsbrev 2020: Rapporteringskrav for årsrapport

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2021** sende årsrapport for 2020 til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no), Database for statistikk om høgre utdanning (dbh@nsd.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

Årsrapporten skal ha følgende struktur, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 1.5.1:

- I. Styrets beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av fremtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Nedenfor følger nærmere krav til innhold i årsrapporten for statlige universiteter og høyskoler. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3. Vi viser for øvrig til [Hovedinstruks for økonomiforvaltningen ved statlige universiteter og høyskoler](#) og veiledning fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) om utarbeidelse av årsrapport¹. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen **1. mai 2021**.

Årsrapporten skal være et strategisk dokument som gir god informasjon til departementet om institusjonens resultater, mål og planer. Dokumentet bør vise hva institusjonen har lykkes med, hva som er sentrale utfordringer, og hvordan disse skal møtes. Departementet mener årsrapporten også bør være et viktig dokument for institusjonens egen resultatoppfølging og planlegging.

I. Styrets beretning

Styrets beretning skal signeres av hele styret og bør inneholde:

- styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2020
- kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for årene fremover

Vi anbefaler å begrense omtalen til to sider.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hensikten med dette kapitlet er å presentere virksomheten for andre lesere av årsrapporten enn departementet og virksomheten selv. Introduksjonen bør inneholde:

- omtale av virksomhetens departementstilhørighet, tilknytningsform og samfunnsoppdrag

¹ <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>

- omtale av lokalisering, toppledelsen og organisasjonsstruktur, gjerne i form av et overordnet organisasjonskart. Vesentlige endringer skal omtales.
- presentasjon av utvalgte hovedtall: Vi anbefaler at det minimum oppgis antall årsverk, antall registrerte studenter, totale inntekter og total tildeling fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer. Det vil for øvrig være hensiktsmessig å vise til at statistikk fremgår i DBH.

Innholdet i og omfanget av del II vil variere i samsvar med virksomhetens egenart, men vi anbefaler at presentasjonen holdes innenfor to sider.

III. Årets aktiviteter og resultater

Dette er hovedkapitlet i årsrapporten og skal hovedsakelig inneholde resultatrapportering i henhold til institusjonens egne virksomhetsmål og styringsparametere, samt de nasjonale styringsparametere. Resultatene skal vurderes i lys av utviklingen over tid, ambisjonsnivå, institusjonsstrategien samt andre data og kilder. Det skal også rapporteres på samfunns- og effektmål for byggeprosjekter. Se nærmere omtale nedenfor.

I tillegg skal kapitlet inneholde rapportering om bruk av særlig tildelte midler. Se nærmere omtale nedenfor. Dersom tiltakene, ikke er avsluttet tidsnok til å rapportere fullstendig i *Årsrapport 2020*, må institusjonen gi en foreløpig rapport og redegjøre kort for videre planer med tiltaket. Fullstendig rapport om gjennomføring og resultater må i slike tilfeller gis i *Årsrapport 2021*.

Rapporteringen skal også omfatte tildelinger og føringer for rapportering som omtales i eventuelle supplerende tildelingsbrev som institusjonene mottar i løpet av 2020.

Resultatrapportering på virksomhetsmål

Vi viser til kapittel 2 i tildelingsbrevet for 2020. Rapporteringen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og skal inneholde følgende:

- Vurdering av resultatene på nasjonale styringsparametere. Data for alle de nasjonale styringsparametere vil være tilgjengelig på DBHs nettside. Institusjonen kan selv velge om vurderingen skal fremkomme under egne overskrifter knyttet til relevant virksomhetsmål eller samlet under én overskrift. Vesentlige endringer i resultater og resultater som institusjonen er særlig fornøyd med og ikke fornøyd med, bør nevnes. Omtalen bør være kort.
- Institusjonene skal rapportere status for oppfølging av utviklingsavtalen. Det skal fremgå hva som er status på måleparametre/milepæler sammenlignet med utgangspunktet for avtalen. Rapporteringen kan være under egen overskrift eller sammen med de øvrige virksomhetsmålene med synliggjøring at dette inngår i utviklingsavtalen.
- Resultater på institusjonens egne styringsparametere og vurdering av måloppnåelse på virksomhetsmålene. Institusjonen skal rapportere på en måte som gir god oversikt

og innsikt i institusjonens prioriteringer og utfordringer. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer skal omtales.

Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Departementet har satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Institusjonene må ta hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten og redegjøre for arbeidet med å sikre måloppnåelse. Rapporteringen gjelder avsluttede byggeprosjekter. For byggeprosjekter som fortsatt er i byggefase må institusjonene gjøre rede for hvordan de legger til rette for at byggeprosjektets samfunns- og effektmål vil nås etter at bygget står ferdig.

Midler til oppgradering av forsknings- og læringsareal

Institusjoner som har mottatt midler fra Kunnskapsdepartementet til oppgradering og modernisering av bygg og lokaler skal rapportere resultater og måloppnåelse i henhold til føringene i aktuelle tildelingsbrev.

Midler til verdensledende fagmiljøer (UiO, UiB, UiT, NTNU, NMBU)

I 2015 ble det bevilget totalt 70 mill. kroner fordelt etter spissede kvalitetskriterier til fem institusjoner med fagmiljø som har særlige forutsetninger for å strekke seg mot verdenstoppen. Midlene vil gi en langsiktig styrking av budsjettene til de institusjonene som nådde opp i konkurransen, og skal brukes til rekruttering av internasjonale toppforskere.

Institusjoner som har fått tildelt midler fra Kunnskapsdepartementet til verdensledende fagmiljøer, skal rapportere om hvordan midlene er disponert og beskrive resultater og måloppnåelse.

Midler tildelt over andre kapitler

Institusjoner som får tildelt midler fra Kunnskapsdepartementet over andre kapitler og poster, skal beskrive resultater og måloppnåelse for hvert av disse tiltakene, samt bekrefte at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene i tildelingsbrevet. Rapporteringen for hvert tiltak bør ikke overstige en halv side.

I denne delen gis det ingen anbefaling om antall sider, men rapporten må være oversiktlig og leservennlig.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Den første delen av kapitlet skal inneholde rapportering om styring og kontroll i virksomheten. I den andre delen skal institusjonene rapportere på kravene i tildelingsbrevets kapittel 4.

Del 1: Rapportering om styring og kontroll

Institusjonene skal ha opplegg for styring og kontroll som er tilpasset institusjonens egenart, risiko og vesentlighet². Rapporteringen skal inneholde:

² Opplegg omfatter systemer, rutiner og prosesser knyttet til bl.a. mål- og resultatstyring, risikostyring og internkontroll, budsjett og regnskap, prosjekt- og porteføljestyling, investeringsoppfølging og evaluering.

- en beskrivelse av systemet for risikovurdering og en overordnet vurdering hva som er de største risikoområdene og forhold, i og utenfor virksomheten, som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater på sikt.
- en overordnet vurdering av tilstanden for styring og kontroll i institusjonen. Dette innebærer en vurdering av om opplegget for styring og kontroll bidrar til at
 - fastsatte mål og resultatkrav nås
 - ressursbruken er effektiv
 - lover og regler overholdes
 - resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig
 - vesentlig styringssvikt, feil og mangler avdekkes og håndteres
 - internkontrollen er dokumentert
 - ev. merknader fra Riksrevisjonen

Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav

Vi viser til kapittel 4 i tildelingsbrevet og viser til nummeringen der.

4.1 Regjeringens inkluderingsdugnad

I *Årsrapport 2020* skal institusjonene redegjøre for hvordan institusjonens rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå målene i inkluderingsdugnaden. Difi har utviklet en egen [veileder](#) for hvordan alle statlige virksomheter skal rapportere. Institusjonene skal rapportere i tråd med veilederen.

4.2.1 Informasjonssikkerhet

Departementet viser til [styringsmodellen for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning](#). Unit har fått ansvar for å følge opp informasjonssikkerheten i denne sektoren. Unit gjennomfører en årlig kartlegging som ivaretar departementets informasjonsbehov. Det er derfor ikke lenger behov for særskilt rapportering på konkrete punkter i forbindelse med årsrapporten.

Departementet legger likevel til grunn at institusjonene omtaler sitt arbeid med informasjonssikkerhet og personvern i årsrapporten for å ivareta andre interessenters behov for informasjon om hvordan toppledelsen ivaretar dette ansvaret.

4.2.2 Oppfølging av digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren

Departementet ber om at institusjonene overordnet beskriver hvordan de følger opp digitaliseringsstrategien og bidrar i samarbeid med Diku, NOKUT og Unit for å nå målene i strategien.

4.2.3 Midlertidighet

Departementet ber om at institusjonene beskriver hvordan institusjonen arbeider for å redusere midlertidigheten. Rapportering av data som viser status og utvikling skjer via DBH.

4.2.4 Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

Styret har ansvar for at rapporteringen i årsrapporten tilfredsstiller redegjørelsesplikten institusjonen har etter Likestillings- og diskrimineringsloven.

Stortinget vedtok endringer i likestillings- og diskrimineringsloven 17. juni 2019. Lovvedtaket innebærer at aktivitets- og redegjørelsesplikten styrkes. De nye reglene trer i kraft 1. januar 2020. Den styrkede plikten innebærer blant annet at arbeidsgivere i offentlig virksomheter

skal gjennomføre lønnskartlegging fordelt etter kjønn annethvert år. Den første kartleggingen skal gjennomføres innen utgangen av 2021. Institusjonene må å gjøre seg kjent med de nye reglene og sette i verk nødvendig tiltak. Informasjon finnes på [hjemmesidene til Likestillings- og diskrimineringsombudet](#).

4.2.5 Norsk språk

Det kreves ingen spesiell rapportering i årsrapporten. Rapportering på kravene i målloven ivaretas av Språkrådet.

4.2.6 Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

Det vises til Kunnskapsdepartementets brev av 29. september 2015 og *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*³. Institusjonen skal i *Årsrapport 2020* rapportere på følgende:

- Webadresse til gjeldende campusutviklingsplan
- Planperiode og hvordan campusutviklingsplanen er knyttet til institusjonens overordnede strategi.
- Institusjoner som ikke har ferdigstilt en campusutviklingsplan, skal vise planlagt tidsplan for revidering eller ferdigstilling av sin campusutviklingsplan.

Kunnskapsdepartementet forutsetter at institusjonen følger utredningsinstruksen, bygge- og leiesaksinstruksen og retningslinjene for behandling av brukerfinansierte byggeprosjekter. Før nye byggeprosjekter foreslås, må institusjonene vurdere om behovene kan dekkes innenfor eksisterende bygningsmasse. Institusjonen skal i *Årsrapport 2020* rapportere på følgende:

- Byggeprosjekter som institusjonen fremmer som satsingsforslag utenfor rammen.
- Byggeprosjekter som er forutsatt dekket innenfor institusjonens nåværende bevilgning, slik som for eksempel Statsbyggs brukerfinansierte prosjekter, egenfinansierte større og mindre byggeprosjekter eller andre leieprosjekter.
- Gjennomførte behovsutredninger og risikoanalyser knyttet til fremtidige forpliktelser som følge av byggeprosjektet.

Brukerfinansierte prosjekter på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg⁴.

Private husleieavtaler med en samlet kostnad på 100 mill. kroner eller mer for leieperioden skal legges fram for vurdering av Kunnskapsdepartementet.⁵

4.2.7 Tilrettelegging for studenters deltakelse i folkevalgte organer

Det stilles ingen spesielle krav til rapportering.

³ fastsatt ved kongelig resolusjon 20. januar 2012, sist endret 13. januar 2017

⁴ Rundskriv H-11/14 av 7. november 2014: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjer-kurantprosjekter/id2340398/?q=rundskriv+om+kurantprosjekter>

⁵ Leiekontrakter med private tilbydere skal være i tråd med Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Dette kapitlet skal inneholde den fremtidsrettede delen av årsrapporten. Omtalen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og inneholde fremtidsutsikter, planer og større byggeprosjekter.

Omtalen av fremtidsutsikter og planer

Omtalen her bør ta utgangspunkt i institusjonens strategi, profil og egenart samt utviklingsavtalen og vise institusjonens langsiktige ambisjoner. Omtalen bør også berøre hvordan institusjonen vil utvikle samarbeidet med nasjonale og internasjonale aktører. Dersom institusjonen har omfattende campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter er det naturlig at det tas med på en overordnet måte.

Institusjonen må synliggjøre overordnede prioriteringer og budsjettvirkning av disse. Styrets vedtatte budsjett for 2021 skal presenteres.

VI. Årsregnskap

Dette kapitlet skal inneholde årsregnskapet med noter og ledelseskommmentarer undertegnet av styret. Regnskapet skal være i henhold til krav fastsatt i økonomiregelverket, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og de krav Kunnskapsdepartementet har fastsatt.